

(Korán kezdett nephrologiai gondozással!)

A már kialakult szövődmények esetén többnyire már csak **segítő, de nem gyógyító** lehetőségek állnak rendelkezésünkre. (Aktív D vitamin készítmény, D vitamin analógok, kalcimimetikumok, parathyroidectomia.)

A hatásos megelőzés csak a **nefrologus, családorvos, dietetikus, a beteg és családja együttműködésével** érhető el. Így várhatóan a csontanyagcsere-zavar következményeként számon tartható kardiovaszkuláris morbiditás, mortalitás csökkenése is elérhető lesz.

Irodalomjegyzék:

- Longenecker JC, Coresh J, PoWe NR, Levey AS, Fink NE, Martin A, Klag MJ: *Traditional cardiovascular disease risk factors in dialysis patients compared with the general population: the CHOICE Study.* J Am Soc Nephrol 13:1918-1927, 2002.
- Slatopolsky E, Brown A, Dusso A: *Pathogenesis of secondary hyperparathyroidism.* Kidney Int Suppl 73:514-519, 1999
- Malluche HH, Monier-Faugere MC: *The role of bone biopsy in the management of patients with renal osteodystrophy.* J Am Soc Nephrol 4: 1631-1642, 1994.
- Davies MR, Hruska KA: *Pathophysiological mechanism of vascular calcification in end stage renal disease.* Kidney Int 60: 472-479, 2001.
- Reslerova M, Moe SM: *Vascular calcification in dialysis patients: pathogenesis and consequences.* Am J Kidney Dis 41:596-599, 2003.
- Budisavljevic MN, Cheek D, Plath DW: *Calciphylaxis in chronic renal failure.* J Am Soc Nephrol 7:978-982, 1996.
- Mazhar AR, Johnson RJ, Gillen D, Stivelman JC, Ryan MJ, Davis CL, Stehman-Breen CO *Risk factors and mortality associated with calciphylaxis in end stage renal disease.* Kidney Int 63:1003-1011, 2003.
- Mucsi I, Hercz G: *Relativ hypoparathyroidism and adynamic bone disease.* Am J Med Sci 317:405-409, 1999.
- Martin KJ, Gonzales EA, Gellens M, Hamm LL, Abboud H, Lindberg J: *19-Nor-1-alpha-25-dihydroxyvitamin D2 (Paricalcitol) safely and effectively reduces the levels of intact parathyroid hormone in patients on hemodialysis.* J Am Soc Nephrol 9:1427-1432, 1998.
- Block GA, Martin KJ, de Francisco AL, Turner SA, Avram MM, Suranyi MG, Hercz G, Cunningham J, Abu-Alfa AK, Messa P, Coyne DW, Locatelli F, Cohen RM, Evenepoel P, Moe SM, Furnier A, Braun J, McCary LC, Zani VJ, Olson KA, Drueke TB, Goodman WG: *Cinacalcet for secondary hyperparathyroidism in patients receiving hemodialysis.* N Engl J Med 350: 1516-1525, 2004.
- Block GA, Klassen PS, Lazarus JM, Ofsthun N, Lowrie E, Chertow GM: *Mineral metabolism, mortality, and morbidity in maintenance hemodialysis.* J Am Soc Nephrol 15:2208-2218, 2004.

A GLORIA-D vizsgálat

A GLORIA-D (GLObal Risk Assessment and treatment study on Diovan) egy multicentrikus, prospektív, nyílt vizsgálat, amely a valsartan kezelés hatásosságát, tolerálhatóságát és életminőségre kifejtett hatását értékeli enyhe és közepsúlyos, nagy kardiovaszkuláris kockázattal rendelkező és korábban nem megfelelően kontrollált esszenciális hypertóniás betegek körében.

A hazai GLORIA-D vizsgálatban **220 centrumból** összesen **1732** olyan **beteget** vontak be, akiknek vérnyomása a korábbi terápiával nem volt beállítható, vagy mellékhatások miatt változtatni kellett a kezelésen. A 24 hetes vizsgálat során négyhetente került sor az orvosi vizitekre, amelyek mindegyikén – a szokásos vérnyomásmérésen és vizsgálatokon túl – fel kellett jegyezni az észlelt mellékhatásokat, és azt is, hogy ezek a vizsgált gyógyszerrel összefüggésben állnak-e.

Kiinduláskor a betegek 72,3%-a volt kezelt és 27,7%-a pedig újonnan felismert hypertóniás. Az érintettek 56%-a férfi, 46%-a nő volt, az átlagéletkoruk 57,4 év, és valamennyi korosztály reprezentatívan oszlott meg. A vizsgálati populációban az első vizitkor (0. nap) az átlag vérnyomás 162,4/95,3 Hgmm, a megfelelő vérnyomású (<140/90 Hgmm) betegek aránya pedig mindösszesen 3,2% volt!

A mellékhatások vizsgálata során panaszosnak tartottak minden olyan résztvevőt, aki legalább egy panaszt említett, függetlenül attól, hogy ez spontán, vagy rákérdezésre említette. A panaszok előfordulása nagyon magas, 74,6% volt az elő viziten!

A vizsgálatban részt vett betegek jól reagáltak az alkalmazott valsartan-alapú kezelésre, melynek eredményeképpen a kezdeti 3% után a betegek nagyon jelentős részének, közel háromnegyedének – 74,6%-ának – normalizálódott a vérnyomása. Ráadásul a kedvező vérnyomás beállítását zömmel a vizsgálat 20. hetére sikerült elérni, ami különösen fontos, hiszen korábbi klinikai bizonyítékok alapján tudható, hogy a megfelelő célvérnyomás 6 hónapon belüli elérése jelentősen csökkenti a szív- és érrendszeri események kockázatát.

A mellékhatásokkal összefüggő panaszok terén hasonlóan jelentős javulás volt tapasztalható, összesített előfordulásuk 74,6%-ról 12,1%-ra csökkent! Az első viziten a panaszok közül a fejfájás, szédülés, fáradtság, köhögés vagy hányinger fordult elő 5%-nál nagyobb arányban. Ezek gyakorisága 1% alá csökkent, illetve külön kiemelendő a fejfájás és fáradtság, amelyek előfordulási aránya 54,4 illetve 45,3%-ról csökkent 6% alá.

A szabadság vére; Mentősök az '56-os forradalomban

A Semmelweis Orvostörténeti Múzeum, Könyvtár és Levéltár és a Kresz Géza Mentőműzeum az 1956. évi forradalom és szabadságharc jubileumi évfordulóján közös kiállítást rendez *A szabadság vére. Mentősök az '56-os forradalomban* címmel, melyben emléket kíván állítani az Országos Mentőszolgálat forradalom idején tanúsított helytállásának. A kiállításon rövid bemutatásra kerülnek a mentés államosítása előtti történelmi mentőegyesületek, melyben szolgálati dokumentumok, kitüntetések és mentéstechnikai felszerelések lesznek láthatóak. A kiállítás további együttesében a látogatók megismerhetik a történelmi mentőintézmények álla-

mosítását követően, az 1948-ban alapított Országos Mentőszolgálat megalakulását, történetét és az 1956-os forradalom idején végzett tevékenységét. A kiállításon megemlékeznek szolgálatteljesítésük közben életüket veszített és megsérült bajtársaikról, korhű egyenruhákba öltöztetett dekorációs bábukon mutatják be a látogatóknak a Markó utcai mentőközpont légotalmi pincerendszerében kialakított ideiglenes kórházat, a műtőt és a fegyveres összecsapások helyszínén szolgálatot teljesítő mentők tevékenységét.

A kiállítás a Semmelweis Orvostörténeti Múzeumban, a Budapest I., Apród u. 1-3-ban tekinthető meg.